

Het moois dat we delen:

EEN TRANSVERSAAL LEESPROJECT

In mijn vorige bijdrage in Fons 10 (februari 2020), stond ik al kort stil bij het potentieel van transversale leesprojecten om de intrinsieke leesmotivatie van leerlingen te bevorderen. Onze taal – inclusief het stimuleren van de leesmotivatie – is immers geen exclusieve bevoegdheid voor het vak Nederlands. Door eenzelfde boek vakoverschrijdend te behandelen, kan zowel de inhoudelijke interesse alsook de motivatie van de leerlingen in het lezen gestimuleerd worden.

Ine Desplinter

Over de auteur

INE DESPLINTER

is leerkracht Nederlands in het Spes Nostra Instituut in Heule met een grote hunker naar lezen én vooral naar leerlingen laten lezen.

Toen eind 2019 de roman *Het moois dat we delen* van Ish Ait Hamou uitkwam, werd snel duidelijk dat het boek uitermate geschikt was voor het uitwerken van een vakoverschrijdende lesopdracht. Samen met de collega's Nederlands en godsdienst uit het Spes Nostra te Heule sloegen we de handen in elkaar. Hierdoor konden zowel de taalcomponent alsook de inhoudelijke thematieken besproken worden tijdens de respectievelijke lessen Nederlands en godsdienst van onze leerlingen uit het vijfde middelbaar. Vanuit dit globaal en inclusief leesbeleid werd hetzelfde boek vanuit de verschillende perspectieven besproken door de verschillende vakleerkrachten. Daarnaast kwam de auteur in februari een lezing geven en ging hij aansluitend met de leerlingen in gesprek. Met een fotomoment en het signeren van de boeken werd een boeiende voormiddag afgesloten.

We hadden verschillende veronderstellingen omtrent de impact van dergelijke transversale projecten op de intrinsieke leesmotivatie van de leerlingen. Is er een effect op de leesmotivatie, en bij wie zien we die het sterkst? Hoe vertaalt deze benadering zich naar de interesse in het vak godsdienst? En hoe graag lezen onze

leerlingen eigenlijk? Aan de hand van een vragenlijst werden verschillende hypothesen afgetoetst bij de 44 leerlingen. In het algemeen konden we vaststellen dat de score voor hoe graag de leerlingen lezen (zowel de liefde voor het lezen als de intrinsieke leesmotivatie) gemiddelde lager is dan 2,5/5. Deze lage scores zijn echter in lijn met de resultaten uit eerdere studies bij verschillende leeftijdsgroepen (o.a. PIRLS, PISA, ...). De jongens scoorden gemiddeld net iets lager dan de meisjes. Ook het leesvoer en de drijfveren om te lezen verschillen duidelijk tussen jongens en meisjes. Het kan daarom interessant zijn om leeslijsten te personaliseren in functie van de kenmerken van de leerlingen (geslacht, interesses, leesmotivatie, ...).

Indien we verder kijken naar de impact van transversale projecten op het bevorderen van de leesmotivatie, komen er enkele interessante inzichten naar voren. Hoe liever de leerlingen lezen, hoe interessanter ze het vinden om in de toekomst nog rond transversale projecten te werken. De leerlingen die reeds gemotiveerd zijn, vinden het bijgevolg boeiend om hier nog meer rond te kunnen werken. Hoe minder ze echter houden van lezen, hoe

meer ze aangaven dat het transversale project bevorderend is voor zowel het stimuleren van de leesmotivatie als voor de perceptie van het vak godsdienst. Dit zijn dus bijzonder verrijkende bevindingen omdat transversale projecten een positieve impact hebben op de leesmotivatie van de leerlingen.

Deze inzichten mogen zeker niet veralgemeend worden, omdat ze ook afhangen van projectspecifieke eigenschappen zoals het thema van het boek, de auteur, de steekproef van de bevroegde leerlingen, ...). Met een weldoordachte keuze van het transversaal project blijkt het echter enigszins mogelijk zowel de intrinsieke leesmotivatie te bevorderen, maar ook de liefde voor het lezen aan te wakkeren bij leerlingen, terwijl de reeds gemotiveerde groep het sowieso interessant vindt om hierrond te werken. Ik meen te kunnen besluiten dat we met het project rond *Het moois dat we delen* van Ish Ait Hamou er enerzijds in geslaagd zijn om bij die leerlingen waar het leesvuur gedoofd was, een vonk aan te steken die het vuur kon doen heropflakkeren. Bij wie het leesvuur al aan het branden was, werd bijkomende zuurstof gegeven om dit vuur brandende te houden.